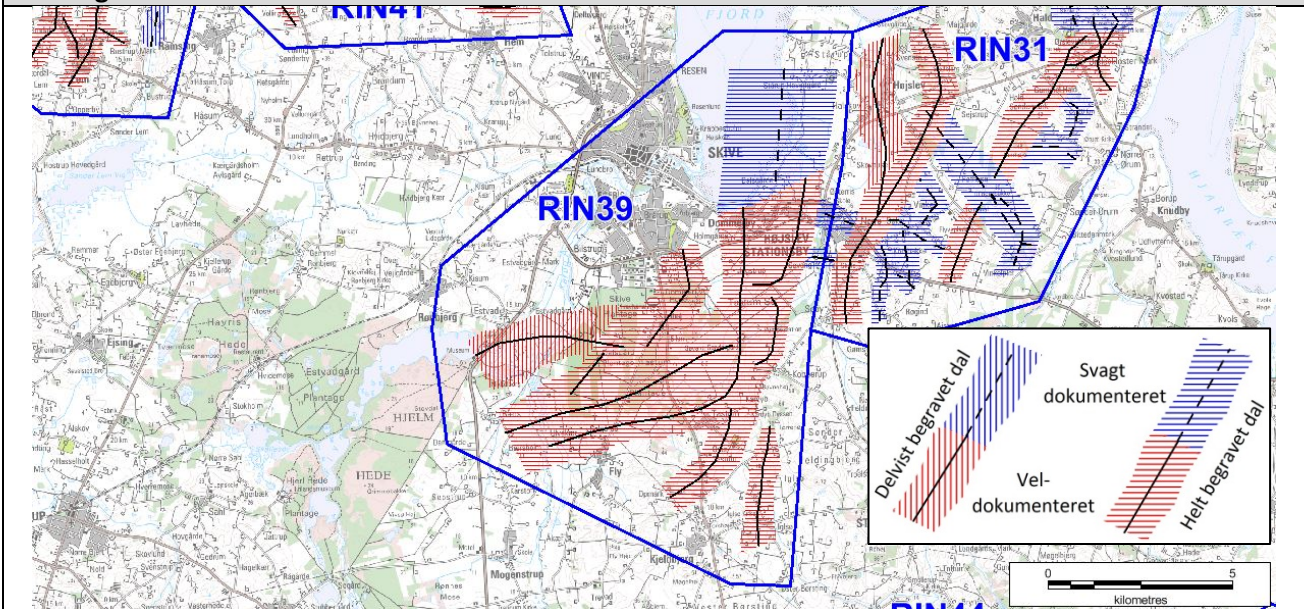

Oversigtskort:

Geologisk beskrivelse:

På baggrund af en række TEM kortlægninger /1, 3, 4/ er der kortlagt et kompliceret dalsystem i området øst og syd for Skive. Dalene træder tydeligt frem som retlinede højmodstandsstrøg omgivet af lag med lav modstand i koteintervallet -50 til -70 m. De nedre dele af dalene ses også tydeligt i TEM-sonderingernes gode leder. På baggrund af boredata /2/ kan det ses, at dalsystemet er eroderet ned i tertiært glimmerler.

Dalsystemet forløber i N-S-lig retning fra Stårup Hovedgård i nord under Højslev Stationsby og Tastum Sø, hvorefter det deler sig og drejer i en VSV-lig retning mod Hjelm Hede og Flyndersø. En mindre gren fortsætter mod syd og sydvest. Dalsystemet er i den nordlige del mellem 2,5 og 3 km bredt. Syd for Skive, hvor det har en Ø-V-lig retning, er det op til 4 km bredt. Den kortlagte længde er 14 km. Dalsystemet er kategoriseret som *helt begravet*, selvom der ses et vist sammenfald med lavningen ved Tastum Sø. Dalsystemet ses som flere, mere eller mindre parallelle begravede dale, som forløber i samme overordnede dalrassé. Dalrasséen er nederoderet i TEM-sonderingernes gode leder, som ifølge borerne modsvarer tertiært glimmerler. De enkelte dalstrukturer indenfor dalrasséen ses dels i den gode leder, dels som aflange højmodstandsstrukturer internt i dalrasséens fyld. Nogle af dalstrukturerne kan tydeligt ses ned til kote -110 m, hvor de er smalle. Den sydvestlige del af dalsystemet er knap så dyb. Opefter i lagerien breder dalene sig ud og over ca. kote 0 m kan de enkelte dale og dalstrøget ikke længere tydeligt erkendes. Eksistensen af den sydlige del af dalen kan verificeres i områdets borerne /2/, idet tertiært glimmerler ligger relativt højt udenfor dalen – mellem kote +8 og -24 m (f.eks. borerne DGU nr. 55.292, 55.661 og 55.823) - mens de tertiære aflejringer indenfor dalstrøget ikke er truffet i kote -85 m (f.eks. boring DGU nr. 55.666). Dalens fyld er domineret af smeltevandsaflejringer, og stedvist – f.eks. boring DGU nr. 55.445 i Tastum Sø – er fyldet overvejende smeltevandssand. Andelen af smeltevandsler i dalene er dog generelt stor. Det forventes, at de enkelte dale i dalstrøget er skabt ved gentagne erosionshændelser, og at den markante vekslen mellem smeltevandsler og -sand er et udtryk for skiftende aflejringsforhold i dalene. Den udbredte forekomst af smeltevandsler tyder på, at dalene på et tidspunkt har været åbne, og at et større system af smeltevandssøer er opstået i dalene.

Dalsystemet består, som ovenfor nævnt, af en række parallelle begravede dale nederoderet i hinanden. Derfor er det vanskeligt præcist at afgrænse de enkelte begravede dale. De tydeligste af disse er dog markeret med centerlinier. Nogle af dalene er dybe, mens andre er mindre dybe. Der ses mod syd og vest forgreninger med erosionsrester imellem dalene. Disse erosionsrester ligger typisk dybt og kan betragtes som en del af den overordnede dalrassé. Der ses endvidere tegn på tilstedeværelse af flere begravede dale i dalrasséen i de mere højtliggende lag. Her er der dog ikke de samme modstandskontraster som på større dybde, og både af denne årsag, men også for enkelthedens skyld, er det valgt at udelade disse strukturer af kortlægningen.

Flyndersø ligger i umiddelbar vestlig forlængelse af en af dalstrukturerne, og det kan derfor formodes, at der er en dannelsesmæssig sammenhæng mellem Flyndersø og den begravede dal.

Tolkningsusikkerhed:

TEM-kortlægningerne viser tydeligt de begravede dales forløb og dybder, da modstandscontrasten til de omkringliggende aflejringer er stor. Dalsystemet bekræftes af boredata og kategoriseres derfor som *veldokumenteret*.

Referencer:

- /1/ HOH Vand & Miljø (1999)/ Undersøgelse af grundvandsressourcen ved Skive. Geofysisk kortlægning. Udført for Skive Kommune og Viborg Amt, oktober 1999.
- /2/ GEUS (2015)/ Jupiter-databasen (www.geus.dk)
- /3/ Watertech (2006)/ Ny kildeplads for Skive Vandværk. Supplerende TEM-kortlægning. Udført for Skive Kommune.
- /4/ GEUS (2015)/ GERDA-databasen (www.geus.dk)